

HANDICAPPOLITIK

Qeqqata Kommunia, 2020-2023

Qeqqata Kommunia

FORORD

Qeqqata Kommunia fik udgivet den første fælles handicappolitik for hele kommunen i 2012.

Siden denne politik blev godkendt af Kommunalbestyrelsen og efterfølgende implementeret, har der været fokus på tiltag og indsatser for personer med handicap.

Der er sket meget på handicapområdet de sidste år, og der har særligt været fokus på boliger til personer med handicap. Qeqqata Kommunia har fået opført tidssvarende handicapboliger, og denne udvikling vil der fortsat være fokus på.

I 2019 var Qeqqata Kommunia med til at udarbejde høringssvar til den nye "Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap" og dennes tilhørende Bekendtgørelse og Vejledning. I disse er det et krav, at der skal udarbejdes en handicappolitik, og da Qeqqata Kommunia har en handicappolitik i forvejen, var tiden til, at denne blev revideret.

Der blev oprettet en arbejdsgruppe på tværs af flere områder i kommunen, og der har været arbejdet ambitiøst med udarbejdelsen af en ny handicappolitik.

Udkastet til handicappolitikken har været sendt i høring hos handicapforeninger, handicaptalsmandsintuitionen Tilioq, det landsdækkende handicapcenter Pissarsarfik, borgere, offentlige institutioner, interesseorganisationer, sundhedsmyndigheder, kommunens underliggende afdelinger samt bygdebestyrelser, og flere har bidraget med kommentarer til politikken. Qeqqata Kommunia takker mange gange for alle dem, der har taget sig tid til at bidrage med deres kommentarer, og flere er blevet hørt i deres indkomne bidrag.

Den nye handicappolitik er visionært bygget op, og der er taget udgangspunkt i FN's verdensmål. Når den nye handicappolitik skal implementeres, skal der udarbejdes en handleplan i samarbejde med en række relevante aktører. Det er væsentligt, at målsætningerne i politikken konkretiseres, så det løbende og om fire år kan evalueres, om Qeqqata Kommunia arbejder efter visionerne og opfylder målsætningerne.

Jeg ser frem til, at Qeqqata Kommunia fortsat vil have fokus på udvikling på handicapområdet, og jeg er sikker på, at Qeqqata Kommunia med denne nye handicappolitik vil gøre alt, hvad der er muligt for, at personer med handicap kan leve et liv så optimalt som muligt, hvor der fokuseres på deres muligheder frem for begrænsninger.

Jeg ønsker alle et godt samarbejde om at få visionerne konkretiseret og ført ud i livet.

Med venlig hilsen

Hans Frederik Olsen

Formand for Udvalget for Velfærd

Handicappolitikken er godkendt af Kommunalbestyrelsen d. 30. april 2020

Borgmester Malik Berthelsen, 30/04/2020

Indledning

Qeqqata Kommunias seneste handicappolitik blev udarbejdet i 2012, og der er sket meget på handicapområdet siden da. Derfor er kommunens visioner og målsætninger på området blevet genovervejet, opdateret og samlet i denne nye handicappolitik. Fremadrettet opdateres handicappolitikken min. hvert fjerde år, og denne handicappolitik gælder derfor for årene 2020-2023. I denne periode skal handicappolitikken fungere som den visionære rettesnor for Qeqqata Kommunias arbejde på handicapområdet over for borgere, pårørende og fagpersoner. Der arbejdes altid ud fra den gældende lovgivning, og politikken skal inden for den lovgivningsmæssige ramme understøtte tiltag og beslutninger på handicapområdet de næste fire år.

I handicappolitikken præsenteres visioner for handicapområdet i Qeqqata Kommunia. Politikken har herved til formål at tydeliggøre, hvad borgere, pårørende og fagpersoner kan forvente af kommunen over de næste fire år.

Repræsentanter fra Qeqqata Kommunias arbejde på handicapområdet har samarbejdet om at udvælge en række væsentlige områder, som man i særlig grad ønsker at arbejde med under politikens gyldighedsperiode. Derudover er FN's Verdensmål for Bæredygtig Udvikling og FN's Handicapkonvention blevet konsulteret. Alle indsatsområderne er samlet under fire centrale temaer, som sætter rammen for visioner på handicapområdet i Qeqqata Kommunia 2020-2023:

1. Tilgængelighed
2. Oplysning
3. Uddannelse og Arbejde
4. Det Gode Liv

Under hvert tema forpligter Qeqqata Kommunia sig på nogle konkrete målsætninger. Der vil blive udarbejdet handleplaner på baggrund af disse, hvor visionerne konkretiseres yderligere og gøres målbare, så udviklingen på området kan evalueres om fire år, hvor Qeqqata Kommunia bestræber sig på at være nået i mål med alle målsætningerne.

Forud for præsentationen af de fire temaer uddybes de visionære og lovgivningsmæssige rammer for Qeqqata Kommunias handicappolitik. Både FN's Verdensmål og FN's Handicapkonvention har vejledt udarbejdelsen af denne handicappolitik. Derudover er der taget højde for den gældende lovgivning, som til enhver tid styrer kommunens arbejde på handicapområdet.

Handicappolitikken har været sendt i høring hos relevante administrative instanser, institutioner og organisationer.

FN's Verdensmål

Qeqqata Kommunia ønsker at være førende inden for bæredygtig udvikling, og dette ses også i arbejdet på det sociale område. Vi ønsker at medvirke til, at Grønland opfylder FN's Verdensmål for Bæredygtig Udvikling. Der ses nogle klare paralleller mellem Qeqqata Kommunias visioner for handicapområdet og FN's verdensmål. Løbende i handicappolitikken vil der derfor ved brug af ikoner henvises til specifikke verdensmål, som det præsenterede vil bidrage til at opfylde.

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling er 17 mål med 169 delmål vedtaget af stats- og regeringsledere på FN-topmødet i 2015. De forpligter 193 lande til at arbejde for bæredygtig udvikling for mennesker og planeten. Målene inddrager både social, økonomisk og miljømæssig udvikling, fred, sikkerhed og internationalt samarbejde.

Til sidst i politikken kan læses en uddybende beskrivelse af de verdensmål, som målsætninger og visioner i Qeqqata Kommunias handicappolitik i særlig grad bidrager til at opfylde.

Yderligere information om FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling kan findes på www.verdensmaalene.dk eller ved at scanne QR-koden til højre.

FN's Handicapkonvention

FN's Handicapkonvention trådte i kraft i Grønland i 2012. Både lovgivning på handicapområdet og denne handicappolitik lægger sig tæt op ad de principper, som beskrives i handicapkonventionen. Konventionens formål er at:

"fremme, beskytte og sikre muligheder for, at alle personer med handicap fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre borgere i Grønland, samt at fremme respekten for deres naturlige værdighed."

Dette formål er ligeledes grundlæggende for Qeqqata Kommunias handicappolitik, og vi ønsker at arbejde tæt op ad konventionens principper, som er bredt styrende for det internationale arbejde på handicapområdet.

Denne handicappolitik tager derudover udgangspunkt i handicapdefinitionen fra FN's Handicapkonvention:

"Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre."

Handicaprådet

Qeqqata Kommunia skal nedsætte et handicapråd. Det bliver rådets opgave at rådgive i handicappolitiske spørgsmål samt bidrage til udvikling af området. Derudover skal handicaprådet fungere som et bindeled mellem kommunalbestyrelsen og borgere inden for handicapområdet. Når handicaprådet er nedsat, vil det være muligt at finde informationer samt kontaktoplysninger på Qeqqata Kommunias hjemmeside: www.qeqqata.gl.

Lovgivning

Qeqqata Kommunia arbejder til alle tider ud fra den gældende lovgivning på handicapområdet. Den nuværende lovgivning er Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap, som trådte i kraft pr. 1. januar 2020. Loven kan findes på www.lovgivning.gl eller ved at scanne QR-koden til højre.

Andre lovgivninger, som kan være relevante for læseren af denne politik, er:

- Inatsisartutlov nr. 13 af 22. november 2011 om den gymnasiale uddannelse
- Inatsisartutlov nr. 13 af 26. maj 2010 om byggeri

Henvendelsesmuligheder til kommunen

Handicapområdet i Qeqqata Kommunia hører under Området for Velfærd. Områderne kan kontaktes på mail sis.familie@qeqqata.gl i Sisimiut eller manfamilie@qeqqata.gl i Maniitsoq.

1. Tilgængelighed

Qeqqata Kommunia ønsker at være en kommune med tilgængelighed, også for personer med handicap. Tilgængelighed skal forstås i meget bred forstand og inkluderer blandt andet fysisk, mental, kommunikativ, social og samfundsmæssig tilgængelighed. Qeqqata Kommunia vil derfor arbejde for:

- **Fysisk tilgængelighed:** At alle mennesker uanset handicap skal have mulighed for at leve et så normalt liv som muligt. Offentlige bygninger skal være tilgængelige for alle, og det tilstræbes, at erhvervsejendomme og private hjem ligeledes er det. Offentlig transport i Qeqqata Kommunia skal også kunne benyttes af personer med handicap.
- **Beskæftigelsesmæssig tilgængelighed:** At uddannelser, arbejdsmarked og kurser skal inkludere personer med handicap, og det skal være nemt at blive oplyst om mulige hjælpemidler i forbindelse med arbejde eller uddannelse samt at modtage disse.
- **Demokratisk tilgængelighed:** At alle borgere skal have mulighed for at give deres mening til kende. Derfor skal borgermøder være tilgængelige også for personer med handicap.
- **Social tilgængelighed:** At det skal være muligt at deltage i fritidsaktiviteter og arrangementer og blive en del af et fællesskab. Personer med handicap skal så vidt muligt kunne få naturoplevelser samt deltage i sport og byliv.
- **IT-tilgængelighed:** At det skal være muligt for personer med handicap at benytte it og it-baserede kommunikationsredskaber enten på egen hånd, med hjælpemidler eller med støtte fra en anden person.
- **Tilgængelig service:** At kommunale services skal være tilgængelige uanset funktions-evne, og det skal være nemt at henvende sig til kommunen for at få hjælp til at forbedre tilgængeligheden for den enkelte.

Alle borgere skal have viden om, hvordan man hver især kan bidrage til at fremme tilgængelighed i samfundet for personer med handicap.

Qeqqata Kommunian vil ...

- bidrage til et samfund, som er tilgængeligt for alle uanset handicap
- arbejde for at være en tilgængelig kommune, som er lydhøre over for borger-nes ønsker og behov uanset handicap eller ej
- sikre tilgængelighed af nødvendig vedligeholdende træning og hjælpemidler for personer med handicap og gøre viden om muligheder og hjælpemidler til-gængelige
- medvirke til et åbent arbejdsmarked, hvor personer med handicap inkluderes
- sikre tilgængelige uddannelser og fritidsaktiviteter uanset handicap eller ej

Qeqqata Kommunias visioner og målsætninger for tilgængelighed for personer med han-dicap støtter op om opfyldelsen af følgende verdensmål fra FN:

2. Oplysning

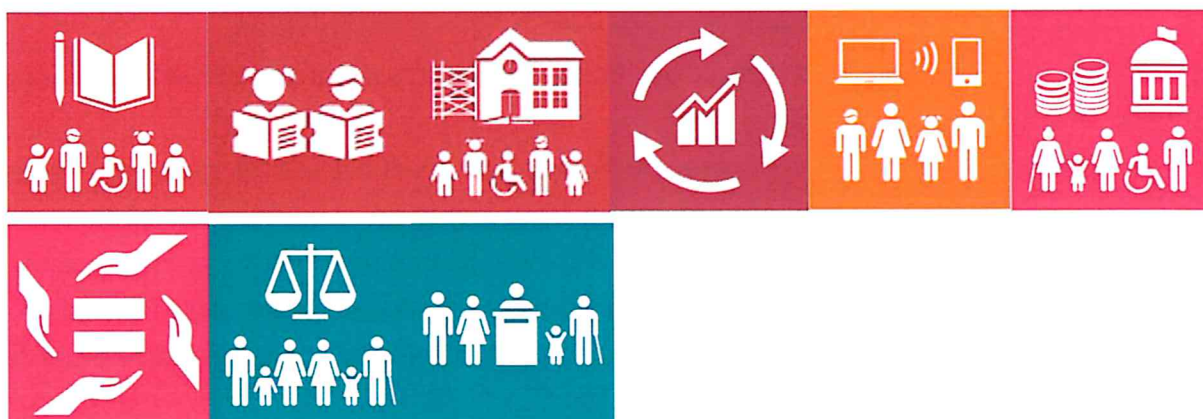
Qeqqata Kommunia vil arbejde for, at...

- **borgere** med handicap skal have adgang til informationer på lige fod med andre borgere.
 - o Borgere med handicap skal have oplysninger om deres rettigheder og borgerlige forpligtelser, lige som informationer fra kommunen skal kunne tilgås uanset handicap eller støttebehov.
 - o Borgeren med handicap skal oplyses om, hvad dennes handicap indebærer og hvilke hjælpeforanstaltninger, der findes.
 - o Personer med handicap skal på lige fod med alle andre have mulighed for at have planer og drømme for livet og deltage i samfundet. Derfor er det vigtigt, at informationer er tilgængelige, uanset om modtageren har et handicap.
 - o Alle skal have mulighed for at blive oplyst og indsamle viden. Derfor skal nødvendige hjælpemidler være lettilgængelige på biblioteker og andre offentlige steder, som servicerer borgere med information og viden.
- **pårørende** til en person med handicap skal oplyses om handicappets betydning og mulige hjælpeforanstaltninger.
 - o Kommunen skal støtte pårørende til personer med handicap på bedst mulig måde og være lydhør over for inputs fra pårørende.
 - o Pårørende skal oplyses om muligheder for at opsøge viden og information, som kan støtte dem i deres rolle som pårørende til en person med handicap.
- **samfundet** skal være oplyst om handicap, have forståelse for diagnoser og kende til muligheder for personer med handicap.
 - o Det er alle borgeres opgave at inkludere personer med handicap i uddannelse, på arbejde og i fritidstilbud, men kommunen skal bidrage med oplysning og udbrede viden bredt i samfundet.
- **fagpersoner** skal have specialiseret viden og gives mulighed for at deltage i kurser og efteruddannelser, så de kan støtte borgere med handicap på et oplyst grundlag.
 - o Fagpersoner inden for handicapområdet skal samarbejde tværfagligt.

Qeqqata Kommunia vil ...

- sikre, at borgere med handicap kan opsøge viden og information – både vedrørende almenmenneskelige emner og specifikt vedrørende borgerens handicap og mulige hjælpeforanstaltninger
- støtte og bakke op om oprettelsen af pårørendegrupper ved behov og være lydhør over for pårørendes ønsker og viden
- støtte samfundet med oplysning og viden om handicaps
- arbejde for at godt samarbejde mellem fagpersoner både med interne og eksterne parter

Qeqqata Kommunias visioner og målsætninger for oplysning støtter op om opfyldelsen af følgende verdensmål fra FN:

3. Uddannelse og Arbejde

Uddannelse og arbejde giver den enkelte person med handicap mulighed for at...

- have socialt samvær med andre
- kunne forsørge sig selv og sin eventuelle familie
- føle sig værdig og bidragende
- føle tryghed i hverdagen
- få udviklings- og fremtidsmuligheder

Uddannelse

Der skal være uddannelsesmuligheder for alle – uanset handicap eller ej. Uddannelser skal tilrettelægges ud fra den enkeltes behov og kunnen.

Personer med handicap skal have mulighed for at modtage anerkendelse for deres viden, kompetencer og kunnen, uanset om de tager en traditionel uddannelse eller ej.

Personer med handicap skal have muligheder for at dygtiggøre sig, også hvis det er nødvendigt at gøre det uden for det traditionelle uddannelsessystem.

Inklusion skal fremmes i uddannelsessystemet bl.a. ved at uddanne lærere på specialområdet. Tests og hjælpemidler skal være tilgængelige for lærere og elever.

Nødvendige hjælpemidler, der kan støtte personer med handicap i deres uddannelsesliv, skal være tilgængelige.

Arbejde

Der skal være beskæftigelsesmuligheder for alle – uanset handicap eller ej. Arbejdet skal tilrettelægges ud fra den enkeltes behov og kunnen. Arbejdsmarkedet skal være inkluderende og uden diskrimination.

Samarbejdet mellem virksomheder og Qeqqata Kommunia skal styrkes omkring ansættelse af personer med handicap.

Lovgivning og støttemuligheder på området skal være let tilgængeligt for både personer med handicap, deres pårørende og virksomheder.

Qeqqata Kommunian vil ...

- arbejde for at fremme muligheder for både uddannelse og arbejde for personer med handicap
- modarbejde negative fordomme og diskrimination på uddannelsessteder og arbejdspladser
- arbejde for alternative uddannelses- og anerkendelsesmuligheder for personer med handicap
- oprette en hjælpemiddelbank til støtte for børn og unge med handicap i daginstitutioner og skoler
- arbejde for som kommune at blive bedre til at ansætte personer med handicap

Qeqqata Kommunias visioner og målsætninger for uddannelse og arbejde for personer med handicap støtter op om opfyldelsen af følgende verdensmål fra FN:

4. Det Gode Liv

Alle har ret til at leve et så godt liv som muligt. Tilgængelighed, oplysning, uddannelse og arbejde kan bidrage hertil, men andre trivselsfremmende faktorer er også vigtige at arbejde for.

Deltagelse

Personer med handicap skal sikres muligheder for deltagelse, da det fremmer trivsel og livsglæde for den enkelte. Det gælder både politiske, kulturelle, sports-, familie- og almindelige dagligdags begivenheder. Betingelserne for deltagelse uanset funktionsevne skal være til stede, og det skal være muligt at få den støtte, som er nødvendig for deltagelse.

Netværk

Netværk er væsentligt for trivsel og et godt liv. Personer med handicap skal have gode betingelser for samvær med den nære familie og eventuel aflastningsfamilie. Der skal også støttes op om et godt fællesskab i skoler, børnehaver, klubber, sportsforeninger og andre fællesskaber, som personer med handicap ønsker at deltage i. Det er desuden væsentligt, at Qeqqata Kommunia har fokus på gode relationer mellem borgere og kommunalt ansatte sagsbehandlere, støttepersoner, kontaktpersoner, omsorgspersoner mfl., da det for nogle borgere udgør en vigtig del af deres daglige sociale liv.

Det frie valg

Alle personer uanset handicap eller ej har ret til at træffe egne, frie valg. Det er kommunens opgave at vejlede i muligheder og støtte op om borgerens egne selvstændige valg. Det frie valg forpligter også borgeren til selv at tage ansvar og håndtere konsekvenserne af disse valg. Det er vigtigt, at samfundet er lydhør over for borgerens ønsker og behov. Det frie valg gælder både retten til ytringsfrihed samt selvbestemmelse over økonomi, kost, rygning, motion, fællesskaber, beskæftigelse, bolig mv.

Sundhed

Personer med handicap skal have mulighed for at dyrke idræt tilpasset borgerens funktionsevne. Det skal være muligt at have en aktiv hverdag med sund mad på de kommunale bosteder og værksteder for borgere med handicap. Personer med handicap skal sikres de nødvendige hjælpemidler for, at dette er muligt.

Som alle andre skal personer med handicap tilbydes forebyggende indsatser for bl.a. mere fysisk aktivitet, begrænsning af rygning og forebyggelse af alkohol- og stofmisbrug for at fremme en sund livsstil og modvirke livsstilssygdomme.

Qeqqata Kommunua vil samarbejde med sundhedsvæsenet om, at personer med handicap får trygge møder med sundhedsvæsenet, hvor de høres og støttes efter behov. Der skal sikres mulighed for undervisning i handicaps og medicin til både personer med handicap, pårørende og fagpersonale.

Qeqqata Kommunua vil ...

- sikre, at betingelser for deltagelse i samfundslivet er opfyldt
- facilitere muligheder for netværk og hvor nødvendigt støtte personer med handicap til at indgå i disse
- sikre selvbestemmelse over eget liv for personer med handicap
- støtte og vejlede borgeren i at træffe gode, sunde valg
- støtte personer med handicap til selv at varetage de opgaver i livet, man ønsker
- være lydhør over for borgerens ønsker og behov for et godt liv
- uddanne og vejlede ansatte til at kunne støtte op om et godt liv for personer med handicap

Qeqqata Kommunias visioner og målsætninger for det gode liv for personer med handicap støtter op om opfyldelsen af følgende verdensmål fra FN:

FN's Verdensmål

Målsætninger og visioner i Qeqqata Kommunias handicappolitik bidrager samlet til at opfylde følgende af FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling:

3.5 Forebyg og behandl stof- og alkoholmisbrug

Forebyggelse og behandling af stofmisbrug, herunder narkotikamisbrug og skadelig brug af alkohol, skal styrkes.

4.4 Øg antallet af mennesker, der kan forsørge sig selv

Inden 2030 skal antallet af unge og voksne, der har relevante færdigheder, herunder tekniske og erhvervsrettede færdigheder og kompetencer, for beskæftigelse, gode job og iværksætteri, øges væsentligt.

4.5 Afskaf al diskrimination i uddannelse

Inden 2030 skal ulighed mellem kønnene i uddannelser afskaffes, og der skal sikres lige adgang til alle niveauer af uddannelse og erhvervsrettet uddannelse for de mest udsatte grupper, herunder mennesker med handicap, oprindelige folk og børn i udsatte situationer.

4.6 Lær alle at læse, skrive og regne

Inden 2030 skal alle unge og en væsentlig del af voksne, både mænd og kvinder, have opnået færdigheder i at læse og regne.

4.a Byg og opgradér inkluderende, sikre skoler

Uddannelsesinstitutioner skal bygges og opgraderes, så de tager hensyn til barnets tarv, handicap og køn, og så de skaber et sikkert, ikkevoldeligt, inkluderende og effektivt læringsmiljø for alle.

8. Anstændige jobs

Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde for alle.

8.5 Inden 2030 skal der opnås fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle kvinder og mænd, herunder også unge og personer med handicap, og med lige løn for arbejde af samme værdi.

9.c Alle skal have adgang til it og kommunikationsredskaber

Adgang til informations- og kommunikationsteknologi skal øges betydeligt og det skal tilstræbes at tilbyde alle adgang til internettet til en overkommelig pris i de mindst udviklede lande inden 2020.

10.2 Styrk social, økonomisk og politisk inklusion

Inden 2030 skal enhver, uanset alder, køn, handicap, race, etnicitet, oprindelse, religion eller økonomisk eller anden status, i højere grad inddrages i sociale, økonomiske og politiske beslutninger.

10.3 Giv alle lige muligheder og stop diskrimination

Alle skal sikres lige muligheder, ligesom samfundsforårsagede uligheder skal reduceres, bl.a. ved at afskaffe diskriminerende love, politikker og skikke, og ved at fremme hensigtsmæssig lovgivning, politikker og foranstaltninger til at imødegå dette.

11.2 Billig og bæredygtig transport for alle

Inden 2030 skal der skabes adgang for alle til sikre, tilgængelige og bæredygtige transportsystemer til en overkommelig pris, trafiksikkerheden skal forbedres bl.a. ved at udbygge den kollektive trafik med særlig hensyn til behov hos sårbare befolkningsgrupper, kvinder, børn, personer med handicap og de ældre.

11.3 Gør byerne inkluderende og bæredygtige

Inden 2030 skal byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig, og kapaciteten til en inddragende, integreret og bæredygtig boligplanlægning og forvaltning i alle lande skal styrkes.

11.7 Giv alle adgang til grønne offentlige rum

Inden 2030 skal der gives universel adgang til sikre, inkluderende og tilgængelige, grønne og offentlige rum, især for kvinder og børn, for ældre mennesker og for personer med handicap.

16.3 Styrk retssikkerheden og giv alle adgang til retfærdig rettergang

Retssikkerheden skal fremmes på nationalt og internationalt niveau, og der skal sikres lige adgang til en retfærdig rettergang for alle.

16.7 Garantér at alle beslutninger tages på en inkluderende og repræsentativ måde

Der skal sikres lydhøre, inkluderende, deltagerbaserede og repræsentative beslutningsprocesser på alle niveauer.

